

Marknadsövervakning 2023

Energimarknadsinspektionen (Ei) är en myndighet med uppdrag att arbeta för väl fungerande energimarknader.

Det övergripande syftet med vårt arbete är att Sverige ska ha väl fungerande distribution och handel av el, naturgas, fjärrvärme och fjärrkyla. Vi ska också ta tillvara kundernas intressen och stärka deras ställning på marknaderna.

Konkret innebär det att vi har tillsyn över att företagen följer regelverken. Vi har också ansvar för att utveckla spelreglerna och informera kunderna om vad som gäller. Vi reglerar villkoren för de monopolföretag som driver elnät och naturgasnät och har tillsyn över företagen på de konkurrensutsatta energimarknaderna.

Energimarknaderna behöver spelregler – vi ser till att de följs

Förord

Denna promemoria har tagits fram av Energimarknadsinspektionen (Ei) för att informera om vårt arbete utifrån Ei:s uppdrag att övervaka handeln på grossistmarknaderna för energi under 2023. Vi beskriver de bestämmelser som ligger till grund för marknadsövervakningen samt hur året såg ut utifrån ett marknadsövervakningsperspektiv. Promemorian innehåller utöver detta viss statistik över Ei:s ärenden samt övergripande information om den marknadsövervakning som skett på EU-nivå.

Innehåll

1	Inledning	5
2	Aktuella bestämmelser	6
2.1	REMIT-förordningen	6
2.2	Transparensförordningen	10
3	Marknadsövervakningen under 2023	12
3.1	Ei:s övervakning enligt REMIT	12
3.2	Ei:s övervakning enligt transparensförordningen	13
3.3	Övrig verksamhet	14
3.4	Marknadsövervakning inom EU	15

1 Inledning

En del av Energimarknadsinspektionens (Ei:s) uppdrag är att övervaka de svenska energimarknaderna för att säkerställa att aktörerna följer de regler som gäller på grossistmarknaderna. Ei:s marknadsövervakning granskar bland annat att bestämmelserna om förbud mot insiderhandel och otillbörlig marknadspåverkan följs, liksom rapporteringsskyldigheter och skyldigheten att offentliggöra insiderinformation. Ei granskar också att reglerna om transparens iakttas av elmarknadernas aktörer. Övervakningen syftar sammantaget till att säkerställa välfungerande handel med grossistmarknadsprodukter för energi.

Ei har en vision om att vi ska energimarknader anpassade till samhällets behov. Myndigheten arbetade under 2023 utifrån ett antal mål för att uppfylla visionen. De verksamhetsmål som är kopplade till marknadsövervakningen är framför allt dessa:

- Vår övervakning, tillsyn och prövning stärker på kort och lång sikt el- och gasmarknaderna och motverkar otillbörlig marknadspåverkan
- Vårt arbete med tillsyn och prövning leder till rimliga priser, skäliga villkor, hög leveranssäkerhet och ett effektivt nätutnyttjande

Ovanstående mål ska bidra till korrekta prissignaler, låga inträdesbarriärer på marknaden samt att marknadsaktörerna agerar på lika villkor.

Ei samarbetar med ACER¹ och andra europeiska länders energitillsynsmyndigheter i syfte att gemensamt övervaka EU:s inre marknad för energi. Ei deltar också i ACER:s arbetsgrupper och kommittéer. I dessa sker bland annat utveckling av gemensamma metoder för övervakning, erfarenhetsutbyte och tolkning av regelverken för övervakningen av EU:s el- och gasmarknader samt vid behov koordinering av ärenden. Det europeiska samarbetet är särskilt värdefullt inom marknadsövervakningen eftersom de europeiska energimarknaderna i hög grad är sammankopplade och regelverken till övervägande del är gemensamma.

Ei deltar även i samarbetet inom CEER² i syfte att utbyta kunskap. Under 2023 fördjupade Ei också samarbetet med övriga nordiska energitillsynsmyndigheter genom att tillsätta en ny nordisk arbetsgrupp för REMIT-frågor inom NordREG³.

¹ ACER (The European Agency for the Cooperation of Energy Regulators) är en byrå för samarbete mellan EU:s tillsynsmyndigheter inom energiområdet.

² CEER (Council of European Energy Regulators) är en organisation för självständiga nationella tillsynsmyndigheter inom Europeiska unionen och EEA (European Economic Area).

³ Nordic Energy Regulators (NordREG) är en samarbetsorganisation som består av de nordiska tillsynsmyndigheterna för el. Ei representerar Sverige.

2 Aktuella bestämmelser

2.1 REMIT-förordningen

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1227/2011 av den 25 oktober 2011 om integritet och öppenhet på grossistmarknaderna för energi förkortas oftast REMIT efter dess engelska namn Regulation on wholesale Energy Market Integrity and Transparency. REMIT utgör ett ramverk för övervakningen av energimarknaderna i Europa och syftar till att stärka integriteten och transparensen på marknaderna för el och gas. Förordningen innehåller förbud mot att bedriva otillbörlig marknadspåverkan och insiderhandel. Vidare anges vissa skyldigheter för marknadsaktörer, t.ex. skyldigheten att offentliggöra insiderinformation.

Hur REMIT påverkar berörda marknadsaktörer

Enligt artikel 3 i REMIT är det förbjudet att utnyttja insiderinformation för att förvärva eller avyttra, eller försöka förvärva eller avyttra, grossistenergiprodukter för egen eller annans räkning. Detsamma gäller den som på grundval av sådan insiderinformation föreslår eller förmår någon annan person att förvärva eller avyttra grossistenergiprodukter som omfattas av informationen.

Enligt artikel 5 REMIT är det förbjudet att bedriva, eller försöka bedriva, otillbörlig marknadspåverkan på grossistmarknaderna för energi inom EU.

Vidare innehåller REMIT vissa skyldigheter för aktörerna som omfattas av regelverket.

Enligt artikel 4 i REMIT är marknadsaktörerna skyldiga att i god tid och effektivt offentliggöra insiderinformation. Detta innebär att information som bedöms vara insiderinformation enligt definitionen i artikel 2.1 i REMIT ska göras tillgänglig för allmänheten genom att offentliggöras på en plattform för insiderinformation, en så kallad Inside Information Platform (IIP). Information är att betrakta som insiderinformation om den sannolikt skulle ha en väsentlig påverkan på priserna på den aktuella grossistenergiprodukten. Informationen ska även vara av specifik natur och direkt eller indirekt röra en eller flera grossistenergiprodukter. Marknadsaktörer som inte offentliggör insiderinformation i enlighet med skyldigheterna i artikel 4 i REMIT kan göra sig skyldiga till överträdelse av förbudet mot otillbörlig marknadspåverkan (artikel 5) och förbudet mot insiderhandel (artikel 3).

I artikel 8 i REMIT anges att alla rapporteringspliktiga transaktioner som rör handeln med grossistenergiprodukter på grossistmarknaderna för energi, inklusive handelsorder som marknadsaktörer genomför, ska rapporteras till

ACER. För att uppfylla skyldigheten att rapportera transaktioner används en så kallad Registered Reporting Mechanism (RRM). En lista över godkända RRM:s går att finna på ACER:s hemsida.⁴

Enligt artikel 9 i REMIT ska marknadsaktörerna vara registrerade hos den nationella tillsynsmyndigheten i det EU-land där de är etablerade eller bosatta, alternativt i ett EU-land där de är verksamma om marknadsaktören är etablerad eller bosatt utanför EU. Det är marknadsaktörer som ingår rapporteringspliktiga transaktioner enligt artikel 8 som har en skyldighet att registrera sig.

REMIT ställer dessutom krav på personer som yrkesmässigt utför transaktioner (PPAT) enligt artikel 15 att övervaka handeln och meddela tillsynsmyndigheten då de misstänker en överträdelse av artikel 3 eller 5.

Registrering i CEREMP

I Sverige ska marknadsaktörer som utför transaktioner som ska rapporteras till ACER enligt artikel 8.1 i REMIT registrera sig i enlighet med artikel 9 i REMIT. Registreringen ska göras i Centralised European Register of Energy Market Participants (CEREMP). CEREMP har utvecklats av ACER och nationella tillsynsmyndigheter och är ett gemensamt webbaserat register över marknadsaktörer inom EU som handlar med grossistenergiprodukter. Alla marknadsaktörer som handlar med kontrakt som är rapporteringspliktiga enligt genomförandeakterna för REMIT⁵ ska vara registrerade i CEREMP. Av artikel 9.5 REMIT-förordningen framgår att marknadsaktörer skyndsamt ska meddela om eventuella ändringar av de redovisade uppgifterna i registret till den berörda nationella tillsynsmyndigheten. I praktiken innebär detta att marknadsaktörerna är ansvariga för att hålla sina uppgifter i registret uppdaterade.

Det är de marknadsaktörer som är etablerade eller bosatta i Sverige som ska registrera sig hos Ei i den svenska delen av CEREMP-registret. Om en marknadsaktör inte är etablerad eller bosatt i Sverige eller inom EU kan den välja att registrera sig hos Ei om de är verksamma i Sverige. En marknadsaktör ska endast vara registrerad hos en nationell tillsynsmyndighet, det vill säga är den redan registrerad hos en annan tillsynsmyndighet krävs alltså inte registrering även hos Ei.

Marknadsaktörer ska lämna in ett fullständigt ifyllt registreringsformulär via CEREMP till Ei i god tid innan de ingår transaktioner som måste rapporteras till ACER enligt artikel 8.1. Ingår en marknadsaktör en transaktion som måste

⁴ ACER REMIT PORTAL, [REMIT PORTAL \(acer-remit.eu\)](https://www.acer-remit.eu), 2024-03-06

⁵ Kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 1348/2014 av den 17 december 2014 om rapportering av uppgifter för att genomföra artikel 8.2 och 8.6 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1227/2011 om integritet och öppenhet på grossistmarknaderna för energi.

rapporteras in innan en aktör har fått sitt registreringsformulär godkänt av Ei bryter denne mot artikel 9.1 i REMIT.

Registret ger Ei information om alla aktiva marknadsaktörer på grossistmarknaden för el och gas i Sverige, samt kontaktuppgifter till dessa. CEREMP-registret är delvis offentligt vilket gör det möjligt för allmänheten att se vilka aktörer som är registrerade.⁶ Registreringen ger varje marknadsaktör en unik så kallad ACER-kod som gör det möjligt för aktörerna att utföra handel med grossistenergiprodukter. Ei handlägger löpande under året nya ansökningar om att bli användare och att registrera marknadsaktörer i CEREMP och aktörer kan avregistrera sig löpande under året.

Ei:s arbete utifrån REMIT

Ei övervakar kontinuerligt grossistmarknaderna för el och gas utifrån REMIT. Ei:s avdelning "Grossistmarknader" har en dedikerad arbetsgrupp som övervakar och utreder misstänkta överträdelser som sker på grossistmarknaderna för energi. Genom att ACER delar insamlade transaktionsdata som har rapporterats enligt REMIT med de nationella europeiska tillsynsmyndigheterna får Ei och övriga tillsynsmyndigheter möjlighet att kontinuerligt granska dessa data. I första hand får varje nationell tillsynsmyndighet ta del av de data som gäller handeln som rör det egna landet. Genom samarbetet på EU-nivå har tillsynsmyndigheterna möjlighet att också komma överens om att dela vissa data med varandra, exempelvis när vi utreder en händelse gemensamt. Ei har ingått en särskild överenskommelse med den danska och den finska tillsynsmyndigheten som innebär att myndigheterna kan dela transaktionsdata med varandra.

I utgångspunkt ska Ei granska och utreda transaktioner som sker i Sverige. När marknadsövervakningsgruppen får information om en händelse på marknaden som på något sätt avviker och som inte direkt kan förklaras, eller när Ei av annan orsak anser att det finns skäl att granska en eller flera transaktioner, kan en utredning startas. Därutöver kan Ei utreda transaktioner som avser handel mellan Sverige och en annan medlemsstat i EU.

Ei får regelbundet rapporter om misstänkta transaktioner, så kallade Suspicious Transaction Reports (STR). Dessa rapporter skickas i regel från en PPAT, exempelvis marknadsplatser, i enlighet med artikel 15 i REMIT. En PPAT är skyldig att ha en egen marknadsövervakning och att utan dröjsmål meddela Ei om de har rimliga skäl att misstänka en överträdelse av REMIT.

ACER granskar inrapporterade transaktioner bland annat med hjälp av ett automatiserat system för övervakning. Även ACER rapporterar till Ei om de i sin

⁶ ACER REMIT portal, CEREMP, [REMIT PORTAL \(acer-remit.eu\)](https://www.acer-remit.eu), 2024-01-17

övervakning uppmärksammar misstänkta transaktioner som berör Sverige. Att ACER väljer att uppmärksamma en nationell tillsynsmyndighet på en transaktion innebär i sig inte att en överträdelse av REMIT har skett. Det är en upplysning om att transaktionen avviker i någon form och bör granskas ytterligare av den berörda tillsynsmyndigheten.

Även marknadsaktörer och allmänheten har möjlighet att tipsa eller anmäla misstänkta fall av överträdelser av REMIT till Ei, antingen direkt till Ei via mejl eller telefon⁷ eller via ACER:s Notification Platform.⁸ Informationen som rapporteras till plattformen skickas automatiskt till ACER och berörda nationella tillsynsmyndigheter.

Efter att Ei får information om en misstänkt överträdelse bedömer Ei om en överträdelse av regelverket kan ha skett. Utredningarna av misstänkta överträdelser av REMIT-förordningen inkluderar ofta insamling och analys av information och data från ett flertal olika källor.

I de fall Ei:s utredning visar att det finns anledning att anta att en överträdelse av REMIT informerar myndigheten Ekobrottsmyndigheten (EBM) och lämnar över ärendet dit.⁹

ACER organiserar ett antal arbetsgrupper för samverkan kring bland annat REMIT. Under 2023 har Ei deltagit i flera av ACER:s arbetsgrupper för marknadsövervakning. Under utredning av ett ärende har Ei och ACER kontakt. ACER har också anordnat möten mellan Ei och andra europeiska tillsynsmyndigheter i de ärenden som berör Sverige och ett eller flera andra EU-länder.

Kompletterande reglering

Bestämmelserna i REMIT kompletteras av de nationella bestämmelserna i lagen (2013:385) om ingripande mot marknadsmissbruk vid handel med grossistenergi produkter. I lagen finns särskilda svenska bestämmelser om straffansvar för den som bryter mot något av förbuden eller skyldigheterna i REMIT. Utöver det finns det även bestämmelser om Ei:s uppgifter och befogenheter. Som ett komplement till REMIT får Ei enligt Ellagen (1997:857) begära att ta del av uppgifter som anses nödvändiga för att utöva sin tillsyn.

Ei får ta ut avgifter, en s.k REMIT-avgift, för att finansiera uppgifterna enligt lag 2013:385. Avgiftens närmare utformning framgår av förordning (2014:1059) om

⁷ Tipsa Ei om misstänkta överträdelser mot REMIT, [Tipsa Ei - Brott mot REMIT - Energimarknadsinspektionen](#), 2024-01-17

⁸ ACERs Notification Platform, [NOTIFICATION PLATFORM \(acer-remit.eu\)](#), 2024-01-17

⁹ Vilka överträdelser som ska anmälas framgår av 14 § lagen (2013:385) om ingripande mot marknadsmissbruk vid handel med grossistenergi produkter

vissa avgifter för registrering och tillsyn över handeln på grossistenergimarknaden.

2.2 Transparensförordningen

Kommissionens förordning (EU) nr 543/2013 av den 14 juni 2013 om inlämnande och offentliggörande av uppgifter på elmarknaderna och om ändringar av bilaga 1 till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 714/2009 (transparensförordningen) antogs av EU-kommissionen i juni 2013 och trädde i kraft 5 januari 2015. Transparensförordningen är ett viktigt regelverk för att säkerställa en väl fungerande handel på elmarknaden.

Hur transparensförordningen påverkar marknadsaktörerna samt systemansvariga för överföringssystemen

Förordningen ska bidra till att öka transparensen på elmarknaden och ge elmarknadens aktörer likvärdig tillgång till information som anses viktig för aktörerna för att aktörerna ska kunna handla på lika villkor. Uppgifterna som ska offentliggöras är sådana uppgifter som är oundgängliga för marknadsaktörernas förmåga att fatta effektiva produktions-, förbruknings- och handelsbeslut. Utöver att transparensförordningen bidrar till en väl fungerande elmarknad och tillgång till grundläggande uppgifter i rätt tid, leder förordningen om den efterlevs också till en tryggare energiförsörjning. Detta då marknadens aktörer får tillgång till samma information och därmed kan agera på lika villkor.

Transparensförordningen innehåller skyldigheter för elnätsföretag, elproducenter och stora elkonsumenter (de så kallade primärägarna¹⁰) att tillhandahålla uppgifter om bland annat otillgängligheter i förbrukning, produktion och överföringsmöjligheter av el till den systemansvariga för överföringssystemet. Transparensförordningen anger bland annat tidsgränser för när informationen måste offentliggöras och hur snabbt den ska offentliggöras. I Sverige är Affärsverket svenska kraftnät (Svenska kraftnät) systemansvarig för överföringssystemet, och primärägarna ska därför redovisa uppgifterna till Svenska kraftnät. Svenska kraftnät är ansvarig för att dessa uppgifter överförs för publicering på en central plattform inrättad av det europeiska nätverket av systemansvariga för överföringssystemen för el (ENTSO-E¹¹), den så kallade transparensplattformen¹².

Reglerna om att rapportera information gäller även Svenska kraftnät i egenskap av systemansvarig. Eftersom systemansvariga är ansvariga för överföringsnätet

¹⁰ Den huvudansvarige för informationen kallas primärägare till uppgifterna. Primärägare definieras som den som skapar informationen

¹¹ ENTSO-E, European Network for Transmission Operators for Electricity. Europeiska organisationen för systemansvariga har legala mandat från EU men medlemmar också från länder utanför EU

¹² ENTSO-E: s transparency platform, ENTSO-E Transparency Platform (entsoe.eu), 2024-03-01

(transmissionsnätet) och de ledningar som kopplar samman olika elområden (sammanlänknings) är de även primärägare till de uppgifter som rör denna infrastruktur.

Uppgifterna som lämnas av primärägarna ska vara fullständiga och hålla en så pass god kvalitet att de systemansvariga kan lämna över dem till ENTSO-E i tillräckligt god tid för att göra det möjligt för ENTSO-E att uppfylla sina skyldigheter enligt förordningen vad avser tidpunkten för offentliggörandet av uppgifterna (artikel 4.1). Det är därför viktigt att primärägarna och systemansvariga följer de tidsramar som gäller när de rapporterar uppgifterna.

Uppgifter om otillgängligheter i produktionsenhet, förbrukningsenhet och överföringskapacitet

Primärägare av uppgifter om produktionsenheter med en effektinmatning om minst 100 MW har en skyldighet att till den systemansvariga redovisa uppgifter om planerade otillgängligheter. Även förändringar i den faktiska tillgängligheten för en produktionsenhet om minst 100 MW ska rapporteras och offentliggöras (artikel 15 REMIT). Förändringar i den faktiska tillgängligheten syftar på sådana otillgängligheter som uppstår plötsligt och därmed är oplanerade.

Aktörerna som deltar i handeln på elmarknaden behöver också information om aktuell elförbrukning i varje elområde. Primärägare av uppgifter om förbrukningsenheter har därför en skyldighet att till den systemansvariga redovisa uppgifter om planerade otillgängligheter om 100 MW eller mer. Även förändringar i den faktiska tillgängligheten av en förbrukningsenhet om 100 MW eller mer ska rapporteras och offentliggöras (artikel 7).

För att aktörerna på elmarknaden ska kunna veta hur mycket el som kan överföras mellan elområden i varje givet tillfälle är det centralt att tillgänglig överföringskapacitet offentliggörs för de ledningar som sammanlänkar elområden. De systemansvariga ska därför redovisa planerade otillgängligheter i sammanlänknings och överföringsnät som minskar kapaciteten mellan elområden med minst 100 MW (artikel 10).

Ei:s arbete utifrån transparensförordningen

Ei är nationell tillsynsmyndighet över att transparensförordningen följs och ska säkerställa att primärägarna till uppgifterna och den systemansvariga uppfyller sina skyldigheter enligt förordningen.

Ei går kontinuerligt igenom marknadsaktörernas redovisning av uppgifter enligt transparensförordningen, så kallade marknadsmeddelanden (UMM).¹³ Ei granskar de uppgifter som offentliggörs och upptäcker ibland oklarheter och brister i uppgiftsredovisningen. Den vanligaste bristen är att uppgifterna offentliggjorts för sent, allt ifrån ett par minuter för sent till ett antal dagar för sent. I de fall uppgifter som ska redovisas är offentliggjorda för sent eller innehåller ottydigheter kontakter Ei primärägaren av informationen och begär att denne ska redogöra för varför felet har uppstått samt uppmanar aktören att se över sina rutiner för rapportering av otillgängligheter. I vissa fall granskar Ei primärägarens rutiner ytterligare, till exempel genom att begära ytterligare information, initiera ett tillsynsbesök eller be primärägaren att redovisa sina rutiner kring rapporteringen.

Ei arbetar även aktivt med att sprida information om transparensförordningen. Detta görs för att informera och för att uppmana aktörerna om att ha bra rutiner. I år publicerades bland annat en nyhet med information riktad till aktörerna och som uppmanade aktörerna att se till så att de har rätt kunskaper och rutiner för att säkerställa efterlevnaden av REMIT och Transparensförordningen.¹⁴

3 Marknadsövervakningen under 2023

I det här kapitlet beskrivs den övervakning som Ei utfört under 2023 utifrån REMIT och Transparensförordningen. Utöver det beskrivs översiktligt den övervakning och utredning som har skett inom EU under året.

3.1 Ei:s övervakning enligt REMIT

I början av 2023 hade Ei 43 stycken öppna ärenden om misstänkta överträdelser av REMIT och under året kom ytterligare 11 rapporter in om misstänkta överträdelser från PPAT och Ei öppnade också ett egeninitierat ärende.

Ärendena har avsett misstänkta överträdelser av förbudet mot otillbörlig marknadspåverkan (artikel 5 i REMIT), misstänkta överträdelser av förbudet mot insiderhandel (artikel 3), misstänkta underlåtelser att offentliggöra

¹³ I Norden har marknadsmeddelanden i hög grad förmedlats genom Nord Pools system för s k "UMM" (Urgent Market Message). För Ei:s övervakning är det meddelanden som ska publiceras på ENTSO-E:s transparensplattform som är relevanta att granska. De flesta marknadsmeddelanden publiceras på Nord Pools system men även plattformarna NUCS, Seaburger, EEX samt Gashub granskas av Ei.

¹⁴ [Ei uppmanar ägare av kraftverk och större förbrukningsanläggningar att säkerställa att reglerna följs - Energimarknadsinspektionen](#), 2024-03-07

insiderinformation (artikel 4) samt misstänkta överträdelser av skyldigheten att rapportera transaktioner (artikel 8) samt skyldigheter som PPAT (artikel 15.2).

Under 2023 utreddes och avslutades totalt 39 ärenden där 10 av dessa lämnades vidare till EBM för deras fortsatta utredning. Samtliga ärenden som lämnades över till EBM gällde misstänkta överträdelser av artikel 5 i REMIT.

Totalt fanns det 16 öppna utredningar vid utgången av 2023, vilket är betydligt färre ärenden än vid utgången av 2022. Ibland dessa ärenden fanns ett där Ei förelagt Svenska kraftnät att inrätta och underhålla system och förfaranden för att identifiera överträdelser av förbudet mot insiderhandel och förbudet mot otillbörlig marknadspåverkan.

Ei har under året arbetat med att utveckla verktyg samt effektiviserat och förbättrat de interna processerna kopplade till utredningsarbetet. Detta har, tillsammans med det faktum att flera utredningar redan påbörjades under 2022, lett till att Ei beslutat i fler ärenden under 2023 än något år tidigare.

Registrering i CEREMP

Under 2023 kom det in 26 ansökningar till Ei från marknadsaktörer om att registrera sig i CEREMP. Antalet nyregistreringar var något fler än under 2022. Flera av ansökningarna behövde kompletteras innan de blev godkända. Vanligast var att aktörer missförstod hur de skulle fylla i uppgifter om insiderinformation och rapporteringspliktig handel.

Under 2023 avregistrerades 20 marknadsaktörer i CEREMP, antingen av aktören själv eller av Ei, vilket var något färre jämfört med 2022. Den vanligaste orsaken till avregistrering var inaktivitet p.g.a. företagsfusioner. Totalt fanns det 429 registrerade marknadsaktörer i Ei:s CEREMP-register vid utgången av 2023. Vid utgången av 2023 fanns det totalt 17 481 registrerande marknadsaktörer i det europeiska CEREMP-registret vilket är en ökning med nio procent jämfört med föregående år.

3.2 Ei:s övervakning enligt transparensförordningen

Övervakningen av UMM meddelanden är, som ovan angivits, viktig för att säkerställa efterlevnaden av både REMIT och transparensförordningen. Sedan 2016 har Ei i samband med den egna marknadsövervakningen manuellt granskat Sveriges men även andra länders UMM som publiceras på Nord Pools REMIT UMM-plattform angående möjliga överträdelser.

Under 2023 granskades 861 marknadsmeddelanden som publicerades av aktörer med produktion, konsumtion eller transmission som är belägen i eller har en anknytning till Sverige, vilket var något färre än föregående år, 2022, då Ei

granskade 905 marknadsmeddelanden. Av dessa var det 42 stycken som Ei granskade mer ingående, föregående år var motsvarande siffra 47. I dessa fall bad Ei de berörda aktörerna att komma in med en redogörelse i syfte att Ei skulle få en uppfattning om huruvida aktörerna har nödvändiga rutiner för att säkerställa efterlevnaden av REMIT och transparensförordningen.

3.3 Övrig verksamhet

Veckobrev om läget på elmarknaden

En förutsättning för en fungerande övervakning av REMIT och transparensförordningen är att Ei följer utvecklingen på el- och gasmarknaderna samt granskar prisutvecklingen och de bakomliggande orsakerna till denna. Utöver att omvärldsbevaka och analysera den insamlade informationen, publicerar Ei också varje vecka rapporten *Läget på elmarknaden*¹⁵, som beskriver de händelser som haft en påverkan på prisläget på elmarknaden under föregående vecka. Under 2023 har Ei inlett arbetet med att utveckla innehållet och formatet i rapporten utifrån feedback från allmänheten.

Frågor från privatpersoner, marknadsaktörer och media

Jämfört med året innan var el- och gaspriserna generellt lägre under 2023. Antalet frågor från privatpersoner och marknadsaktörer om hur grossistmarknaden för el fungerar minskade också jämfört med 2022, men vi ser att det fortsatt finns ett behov av att Ei bidrar med saklig information i dessa frågor.

Energimarknadsinspektionen och Ekobrottsmyndigheten stärker sin samverkan

Under 2023 har Ei och EBM fördjupat sin samverkan beträffande utredningar av misstänkta överträdelse av artikel 3, 5 och 15.1 i REMIT. Myndigheterna har haft tre möten under året och arbetet kommer fortsätta under 2024.

Nya regler för att stärka REMIT-övervakningen

Under 2022 inledde den Europeiska kommissionen en översyn av REMIT och publicerade ett förslag på en ändringsförordning den 14 mars 2023. Förslagen har sedan förhandlats av ministerrådet och Europaparlamentet. I november nåddes en överenskommelse om hur förordningen skulle ändras. Ändringsförordningen förväntas träda i kraft under 2024. Under året har Ei analyserat förslagen tillsammans med kollegor i våra internationella samarbetsforum och även bistått Klimat- och näringslivsdepartementet.

¹⁵ Läget på elmarknaden, [Läget på elmarknaden - Energimarknadsinspektionen \(ei.se\)](#), 2024-01-17. Rapporten har även publicerats på Linked in.

3.4 Marknadsövervakning inom EU

ACER publicerar löpande information på sin webbplats för att ge vägledning och förtydliganden i frågor som gäller tolkning och tillämpning av REMIT. Dessa publikationer tas i regel fram i tätt samarbete med de nationella tillsynsmyndigheterna. Målet med vägledningen är att ACER och de europeiska tillsynsmyndigheterna ska tolka regelverket och bedöma marknadsaktörers agerande på ett liknande sätt.

Att handels- och primärdata som rapporteras in till ACER är av hög kvalitet är viktigt för en effektiv marknadsövervakning och analys, både på nationell nivå och EU-nivå. Detta gäller exempelvis data om transaktioner och rapporter om misstänkta transaktioner och insiderinformation. Totalt rapporterades det in cirka 8 miljarder transaktioner till ACER under 2023, vilket är en ökning med 84 procent jämfört med 2022.

ACER har under 2023 etablerat två nya expertgrupper, the Expert Group on wholesale energy market integrity and transparency och the Expert Group on wholesale energy market data reporting. Expertgrupperna skapades i syfte att ge råd till ACER och bidra till och stärka arbetet med frågor relaterade till REMIT-övervakning och datarapportering.¹⁶ Ei deltar i båda dessa grupper.

Uppdatering av vägledande dokument hos ACER

Som tidigare nämnts publicerar ACER löpande information på sin webbplats för att ge vägledning och förtydliganden i frågor som gäller tolkning och tillämpning av REMIT. Under 2023 uppdaterades följande dokument:

Den 31 oktober uppdaterades tabell 1 i dokumentet om regler och konfiguration om data validering.¹⁷

Den 7 November uppdaterades Annex V.I och V.IV till manualen om Rutiner för datarapportering för att återspegla de förlängda tidsfristerna för implementeringen av nya elektroniska format.¹⁸

Den 13 december 2023 publicerade Acer en uppdaterad version på frågor och svar kopplat till avgifter för REMIT. Den huvudsakliga uppdateringen härrör till identifieringen av marknadsaktören och ACER Transaction Reporting User

¹⁶ REMIT Quarterly, ACER Issue No. 35/Q4 2023, https://www.acer.europa.eu/sites/default/files/REMIT/REMIT%20Reports%20and%20Recommendations/REMIT%20Quarterly/REMITQuarterly_Q4_2023_1.0.pdf, 2024-03-01

¹⁷ [ARIS Data Validation Rules Configuration Prod.pdf \(europa.eu\)](#), 2024-03-01

¹⁸ ACER, REMIT Reporting Guidance, <https://www.acer.europa.eu/remit-documents/remit-reporting-guidance>, 2024-03-01

manual (TRUM) version och artikel 6.1 a i kommissionens beslut (EU) 2020/2152.¹⁹

REMIT-ärenden och beslut inom EU

Av statistik från ACER framgår att vid utgången av året 2023 var totalt 379 REMIT-ärenden under utredning hos EU:s tillsynsmyndigheter. Detta är en viss ökning från 350 ärenden i slutet av 2022. Under 2023 avslutades totalt 71 ärenden inom EU, vilket är ett ärende mer jämfört med 2022.

Under 2023 har sex beslut offentliggjorts där marknadsaktörerna har överträtt eller potentiellt överträtt något av artiklarna REMIT varav ett är slutligt avgjort.²⁰ I juli 2023 bötfällde den franska tillsynsmyndigheten CRE en marknadsaktör, Electricité et Gaz France, för överträdelser av artikel 4 i REMIT, med 80 000 euro.

¹⁹ https://www.acer.europa.eu/sites/default/files/REMIT/REMIT%20Fees/ACER_REMIT-FEE-QA.pdf, 2024-03-01

²⁰ Det var ett beslut avseende skyldigheter att offentliggöra insidinformation (artikel 4) och tre beslut avseende förbudet mot att bedriva, eller försöka bedriva, otillbörlig marknadspåverkan (artikel 5).

